

ข้อมูลยาสูตร Cisplatin

สูตรนี้ประกอบด้วยยา 1 ชนิด คือ

1. Cisplatin(ซิสพลาติน) เป็นยาในรูปแบบที่ให้ผ่านทางหลอดเลือดดำโดยให้ ทุกวันที่ 1 ของแต่ละรอบการรักษา

ให้การรักษาทุก 7 วัน เป็นระยะเวลา 6 รอบการรักษา

อาการข้างเคียงจากยาเคมีบำบัดและคำแนะนำการปฏิบัติตัว อาการที่เกิดขึ้นภายในระยะแรกหลังได้รับยา

1. อาการคลื่นไส้อาเจียน อาการเกิดภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากได้รับยาและทำให้เบื่ออาหารตามมาได้

การปฏิบัติตัว: รับประทานอาหารเป็นมื้อเล็กๆ แต่เพิ่มความถี่ในการรับประทานนอกจากนี้ต้องรับประทานยาแก้คลื่นไส้อาเจียนที่แพทย์สั่งให้ครบถ้วน หากยังรู้สึกคลื่นไส้สามารถดื่มน้ำขิงอุ่นๆ หรือรับประทานผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวที่ไม่ใช่ของหมักดองได้

2. พืชต่อไต พบได้ในขณะให้ยาเนื่องจากยาขับออกทางไต

การปฏิบัติตัว: ดื่มน้ำให้ได้วันละ 8-10 แก้วต่อวัน หรือปริมาณ 1- 2 ลิตรต่อวัน

3. อาการแพ้ยา มักพบในขณะที่ให้ยา

การปฏิบัติตัว: สังเกตอาการหายใจไม่ออกแน่นหน้าอกหรือมีผื่นขึ้นร่างกายขณะให้ยาให้รีบแจ้งแพทย์เภสัชกร หรือพยาบาลทันที

อาการที่เกิดขึ้นภายในระยะยาวหลังได้รับยา

1. อาการแผลในปาก พบหลังจากได้รับยาเคมีบำบัด ไปแล้ว 7-14 วัน

การปฏิบัติตัว: ดูแลความสะอาดช่องปาก บ้วนปากด้วยน้ำสะอาดหรือน้ำเกลือหลังมื้ออาหารใช้แปรงสีฟันขนนุ่มใช้ยาสีฟันที่ไม่กัดเสียดเสียดฟันบ้วนปากที่มีแอลกอฮอล์เป็นองค์ประกอบ

2. อาการผมร่วง พบหลังจากได้ยาเคมีบำบัด 3-5 สัปดาห์

การปฏิบัติตัว: ใช้ยาสระผมอ่อนๆ หลีกเลี่ยงการตัด ยืด ย้อมสีผม และหากกังวลสามารถใส่วิก หรือหมวก ในช่วงที่ผมร่วงได้อย่างไรก็ตามหลังจากได้รับการรักษาจนครบแล้ว ผมจะสามารถกลับมางอกใหม่ได้หลังจากที่หยุดยาเคมีไปแล้ว 3-5 เดือน

3. อาการปลายประสาทอักเสบ พบในการให้ยาในขนาดสูงและได้รับยามาเป็นเวลานาน

การปฏิบัติตัว: หลีกเลี่ยงการใช้ของมีคม อาการสามารถหายได้เองหลังจากหยุดยาเคมีบำบัด 6 เดือน

4. การได้ยินเสียง พบได้เมื่อได้รับยาเป็นเวลานาน

การปฏิบัติตัว: สังเกตการได้ยินเสียงว่ามีความผิดปกติหรือไม่เช่น ได้ยินเสียงแว่วในหู หรือการได้ยินลดลง หากมีความผิดปกติให้แจ้งแพทย์ เภสัชกร หรือบุคลากรทางการแพทย์ได้

5. การกดไขกระดูก มักพบภายใน 14 วันหลังจากได้ยาเคมีบำบัด โดยไขกระดูกเป็นตัวที่ใช้ในการสร้างเม็ดเลือดขาว เม็ดเลือดแดง และเกล็ดเลือด ซึ่งมีหน้าที่ ในการกำจัดเชื้อโรคขนส่งออกซิเจนไปยังส่วนต่างๆของร่างกาย และช่วยในการห้ามเลือดตามลำดับ

การปฏิบัติตัว: หลีกเลี่ยงการออกไปในสถานที่ชุมชน หรือสถานที่แออัดและมีคนเจ็บป่วย หรือหากมีความจำเป็นต้องไปยังสถานที่ดังกล่าวให้ใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อ

หากมีอาการเหนื่อยเพลียรับประทานอาหาร ให้อาหาร 5 หมู่ เพิ่มการรับประทานอาหารจำพวกโปรตีนเช่น ไข่ต้ม เนื้อสัตว์ที่ปรุงสุกสะอาด และพักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง

เพื่อป้องกันอาการเลือดออกง่ายหยุดยาก ควรหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้เกิดแผล หรือหลีกเลี่ยงการกระแทกต่างๆ

อาการที่ต้องกลับมาพบแพทย์ก่อนนัด มีไข้โดยมีอุณหภูมิร่างกายมากกว่า 38 C มีอาการหนาวสั่น เจ็บคอ ไอแห้ง หายใจลำบาก มีอาการปัสสาวะแสบขัด ปัสสาวะปวด หรือมีปัสสาวะเป็นเลือด มีอาการผิดปกติต่อหัวใจเช่น ใจสั่น แน่นหน้าอก เจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย หัวใจเต้นผิดปกติ

เอกสารอ้างอิง

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ. (2560). คู่มือมาตรฐานการทำงานเกี่ยวกับยาเคมีบำบัดและการดูแลผู้ป่วยหลัง

ได้รับยา. กรุงเทพฯ: นิเวศธรรมดาการพิมพ์

<https://www.chulacancer.net/index.php>